

Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul! (Ioan 13, 34)

PUBLICAȚIE EDITATĂ ȘI DISTRIBUITĂ GRATUIT DE PAROHIA „SF. ARH. MIHAIL ȘI GAVRIIL” - POIENIȚA, COM. VÂNĂTORI, JUD. IAȘI, PROTOPOPIATUL PAȘCANI

Duminica a 22-a după Rusalii
(Bogatul nemilostiv și
săracul Lazăr)

Preot Iacob Ciprian

Evangelia acestei duminici ne prezintă un sărac pe nume Lazăr, așezat în cer și un bogat nemilostiv îngropat în iad. La prima vedere, acest tablou ar fi prilej de deznădejde pentru creștinii cu stare și de mândrie pentru cei mai puțin avuți. Și unii și alții ar greși în fața lui Dumnezeu, pentru că în cer pe lângă săracii mulțumitori se află și acei bogați care au săvârșit binele și milostenia, după cum în iad, pe lângă bogății nemilostivi și desfrânați se află și săracii leneși, slugi necredincioase, care au îngropat talantul hârniceii, dăruiți de Dumnezeu.

Prezența în Rai a patriarhului Avraam, care a fost binecuvântat cu multe bogății în viața pământească și pe care le-a chivernisit pentru dobândirea vieții cerești și prezența săracului Lazăr alături de acesta, este cel mai bun argument pentru a înțelege rostul bogăției în această lume, de a oferi sprijin celor mai mici frați ai lui Hristos, aflați în lipsuri că să ne încerce milă.

Milostenia este la îndemâna oricărui creștin, indiferent cât este de bogat material. Sfântul Ierarh Dosoftei al Moldovei, trăitor în veacul al XVII-lea, predica cu ocazia citirii acestei evanghelii: „De ai mult, milostivește-te mult, de ai puțin dăruiește puțin, de nu ai nimic, rostește celui în lipsuri cuvânt de îmbărbătare și ți se va răsplăti ție în împărăția lui Dumnezeu!”.

Sfinții Părinți au tâlcuit semnificația celor două personaje din evanghelia de astăzi spre folosul tuturor creștinilor. **Ei au asemănat pe bogatul nemilostiv cu trupul omului și pe săracul Lazăr, cu sufletul său.** Trupul este bogatul care gustă cu nesaț din bunătățile lumii și își urmează plăcerile sale. Săracul Lazăr închipuie sufletul omenesc, care stă plin de bube, slăbit și nemâncat, bolnav și părăsit la poarta trupului. Bubele sunt păcatele care trec prin trup și se lipesc de suflet, iar câinii din pildă, demonii care adâncesc rănila patimilor.

Domnul nostru Iisus Hristos să ne facă miloși față de Lazăr, față de sufletul nostru. Grijă, hrană și băutură pe care o oferim sufletului nostru să fie împlinirea cuvântului mântuitor, împărțirea cu Sfintele Taine, practicarea rugăciunii, postul, milosteniei. **Să spălăm rănila păcatelor cu pocăința sinceră, să le ungem cu untdelemnul faptelor bune, că să aflăm și noi milă în ziua judecății.**

Te apropii de Dumnezeu, scapi de deznădejde.

PĂRINTELE TEOFIL PĂRĂIAN

Smerita cugetare

Sfaturi duhovnicești

Căută mereu să-ți fii bineplăcut lui Dumnezeu

Sfântul Ioan de Kronstad

In tot ce faci și în toată vremea caută a bineplăcea lui Dumnezeu și gândește-te să-ți mântuiești sufletul de păcat și de diavolul și să-l preai lui Dumnezeu. **Ridică-te din așternut**, fă-ți Cruce și zi: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” și apoi: „Învrednicește-mă, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să mă păzesc” și „Învață-mă să fac voia Ta”.

Dacă te speli sau te îmbăiezi, zi: „Stropi-mă-vei cu isop, Doamne, și mă voi curăți”; „spăla-mă-vei și mai decât zăpada mă vei albi” (Psalmul 50, 9). **Când îmbraci haine curate**, gândește-te la curăția inimii și roagă pe Domnul, cu inimă curată: „Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule” (Psalmul 50, 11). Iar dacă îmbraci haine noi, gândește-te la înnoirea duhului, și zi: „Și cu duh stăpânirii mă întărește” (Psalmul 50, 12). Iar atunci **când te desparți de o haină veche** de care ți s-a scârbit, gândește-te la despărțirea cu scârbă de omul cel vechi, pătimăș, trupesc. **De mănânci pâinea cu care te hrănești zilnic**, gândește-te la pâinea cea adevărată, cea care dă sufletului viață veșnică - Trupul și Sângele lui Hristos - și dorește-o. Caută să te împărțășezi cât mai des; **de bei apă sau ceai**, sau mied, sau vreo altă băutură, gândește-te la băutura cea adevărată care răcorește sufletul de văpaia păcatului, la Preacuratul și de viață dătătorul Sânge al Domnului. **De te odihnești ziua**, gândește-te la odihna ceas veșnică, pregătită celor ce se nevoiesc pe pământ în lupta cu păcatul, cu duhurile răului, cele de sub cer, cu nedreptățile, ignoranța și grosolănia; **dacă te culci pentru somnul de noapte**, gândește-te la somnul morții mai devreme sau mai târziu, vom avea parte cu toții și la cea înfricoșătoare noapte veșnică la care vor fi osândiți

toți cei ce nu ajung să se căiască; **de întâmpini în zori ziua**, gândește-te la lumina cea veșnică, neînserată, dincolo de ziua cea luminată de soare - ziua Împărăției cerurilor, de care se vor bucura toți cei ce au bineplăcut lui Dumnezeu sau cei ce s-au căit din toată inima în viața aceasta vremelnică.

De pleci la drum, gândește-te la drumul duhovnicesc cel drept, în fața lui Dumnezeu și zi așa: „pașii mei îndreptează-i, după cuvântul Tău, și să nu mă stăpânească nici o fărâdelege” (Psalmul 118, 133).

De vei primi bani sau comori deosebite, sau dacă le și ai, gândește-te că nesecata noastră comoară, de la Care ne vin toate comorile sufletului și trupului, izvorul tuturor bunătăților este Dumnezeu; mulțumește-I din tot sufletul și nu-ți înclua avuția în tine și nu-ți zăvorși inima, nelăsând să intre în ea comoara cea vie și neprețuită - Dumnezeu.

Împarte din avutul tău celor ce au nevoie și se află în suferință, celor mai săraci dintre semenii tăi, săracii pentru aceasta și fiind lăsați în viața aceasta, pentru ca prin ei să facem dovada dragostei și recunoștinței față de Dumnezeu și să ne învrednicim astfel de răsplata lui Dumnezeu în veșnicie.

De vei vedea alba strălucire a argintului, nu te lăsa sedus de ea, ci gândește-te că sufletul trebuie să fie alb și strălucitor, prin fapte bune, întru Hristos;

De vei vedea strălucirea aurului, să nu te lași ademenit de ea, ci ține minte că **sufletul trebuie să-ți fie asemeni aurului**, lămurit prin foc, și că Domnul dorește ca tu însuși să strălucești ca soarele în veșnicia Împărăției a Tatălui Său, ca să vezi neapropiatul Soare al Dreptății, Dumnezeu Cel în trei ipostasuri, pe Preasfânta Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea, și toate puterile cerești, și pe toți sfinții, în negrită lumină, pătruși de lumina revărsată peste ei și strălucind de ea.

Symbolismul teologic al colivei

Claudiu Balan | Ortodoxiatinerilor.ro

doxologia.ro

Există destule obiceiuri care însoțesc ritualul ortodox de îngropare a celui adormit care sunt de origine păgână și nu au legătură cu credința noastră, ci pur și simplu sunt moștenite din bătrâni. Astfel, obiceiul de a sparge o cană când decedatul este scos din casă, acoperirea oglinzilor cu prosoape, aruncarea banilor la intersecțiile de drum acolo unde convoiul se oprește, lipirea unei monede de crucea pe care cel mort o ține în mână, datul găinii peste groapă, etc., sunt obiceiuri păgâne, străine de Duhul credinței în Hristos și care au efecte negative asupra evlaviei creștine și asupra dreptei-credințe în Dumnezeu.

În necunoștință de cauză, coliva ar putea părea și ea unora dintre credincioși drept un accesoriu al obiceiurilor pe care poporul român le are în momentul îngropării celui adormit. Totuși coliva are un symbolism teologic bogat și îmbină frumos și tainic materia cu harul, cele din lumea aceasta cu cele dumnezeiești.

Coliva se prepară din grâu fiert îndulcit cu miere sau zahăr și se amestecă cu nuci pisate și aromate. Apoi este împodobită cu bomboane așezate în chipul crucii. Coliva se aduce ca ofrandă de către credincioși la înmormântare, la slujbele de pomenire ale morților (parastase), la ziua numelui în biserică spre cinstea și pomenirea praznicului sau a sfinților sărbătoriți în acea zi, sau spre pomenirea morților care poartă numele acelor sfinți.

Coliva a fost introdusă în practica Bisericii după minunea Sfântului Teodor Tiron, săvârșită la 50 de ani după moartea sfântului, în vremea împăratului Iulian Apostatul (361-363) care, dorind să-i batjocorească pe creștini, a dat ordin guvernatorului orașului Constantinopol să stropească toate proviziile din piețele de alimente cu sângele jertfit idolilor, în prima săptămână a Postului Mare. Sfântul Teodor, apărându-i în vis Arhiepiscopului Eudoxie al Constantinopolului (360-370), i-a poruncit acestuia să-i anunțe pe creștini să nu cumpere nimic din piață, ci mai degrabă să mănânce grâu fiert cu miere (coliva). Nu mult după aceasta, sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Teodor a fost rânduită în calendar în prima sâmbătă a Postului Mare (mai precis pe vremea Patriarhul Nectarie al Constantinopolului (381-397)). De atunci și până astăzi, în prima sâmbătă a Postului Mare, se face pomenirea morților și pomenirea Sfântului Teodor Tiron.

Coliva este expresia materială a credinței noastre în Învier pentru că este realizată din

boabe de grâu, iar Mântuitorul Hristos a fost cel care s-a folosit de exemplul bobului de grâu pentru a prevesti Învierea Lui din morți:

„Iar Iisus le-a răspuns, zicând: A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului. Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă. Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică.” (Ioan 12, 23-25)

Dacă Hristos n-ar fi murit, lumea s-ar fi adâncit și mai mult în păcatele ei și simpla propovăduire a Împărăției Cerurilor, fără moartea pe cruce și fără înviere, n-ar fi adus folos. Așa cum bobul de grâu moare în pământ și apoi crește dând rod, tot așa și Hristos a murit dar a adus nebănuite roade duhovnicești prin Învierea Sa, și va aduce până la sfârșitul lumii și în vecii vecilor.

Tot Mântuitorul Hristos folosește sămânța de grâu într-o parabolă pentru a simboliza Împărăția Cerurilor: „Altă pildă le-a pus lor înaintea, zicând: Asemenea este împărăția cerurilor omului care a semănat sămânța bună în țarina sa. Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină printre grâu și s-a dus. Iar dacă a crescut paiul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina. Venind slugile stăpânului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămânța bună în țarina ta? De unde dar are neghină? Iar el le-a răspuns: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voiești deci să ne ducem și s-o plivim? El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeți odată cu ea și grâul. Lăsați să crească împreună și grâul și neghina, până la seceriș, și la vremea secerișului voi zice secerătorilor: Pliviți întâi neghina și legați-o în snopi ca s-o ardem, iar grâul adunați-l în jitița mea.”

Adunarea boabelor de grâu în jitiță simbolizează extraordinar de frumos Biserica noastră ca Trup al lui Hristos, care ne adună pe toți în El. Sunt unele colive care dintr-o intuiție fascinantă a poporului român sunt făcute în formă de cruce, asemenea formei pe care biserica de zid o are. Biserica în care ne adunăm are forma crucii pentru că pe cruce a fost răstignit Hristos, și pentru că Biserica este Trupul lui Hristos. Deci așa cum forma crucii cuprinde pe toată suprafața ei trupul lui Hristos, așa și Biserica construită în formă de cruce este Trupul lui Hristos și cuprinde în ea pe toți cei botezați.

Coliva simbolizează Biserica, adică pe noi

toți, uniți de aceeași credință în Dumnezeu. Poate ați observat cum în timp ce în biserică se cântă „Veșnica pomenire” credincioșii țin coliva împreună cu preotul și o leagană de sus în jos. Cei care nu pot atinge platoul colivei ating cu mâna pe cei din fața lor. Cei din rândurile din spate fac același lucru și practic toți se unesc atingând coliva.

Unirea lor simbolizează adunarea Bisericii, toți membrii ei botezați, vii sau adormiți, iar coliva, în acel moment, simbolizează sufletul celui adormit care se ridică la cer spre Dumnezeu. Credincioșilor uniți spre atingerea colivei arată că Biserica, prin toți membrii ei, aduce înaintea lui Dumnezeu sufletul celui adormit și-L roagă să-l ierte și să-l primească în Împărăția Cerurilor. Mai simbolizează deasemenea pomenirea permanentă în rugăciune pe care Biserica o va face de acum înainte pentru cel trecut la Domnul.

Dulceața colivei reprezintă dulceața vieții veșnice și a petrecerii cu cetele îngerești și cu toți sfinții în dumnezeiasca Lumină. Dulceața colivei simbolizează și darurile lui Dumnezeu pregătite pentru cei buni și drepti.

Legănarea colivei se aseamănă și cu legănarea Sfântului Acoferământ al Sfințelor Daruri din timpul Sfintei Liturghii, la momentul rostirii crezului, care are ca simbol învierea lui Hristos din mormânt și cutremurul care a avut loc cu ocazia morții și învierii lui Iisus Hristos (Matei 27, 51).

Coliva, prin symbolismul ei teologic, se rezumă practic la semnificația Învierii lui Hristos, și a învierii tuturor oamenilor din morți.

Sunt oameni cărora le este oarecum dificil să mănânce colivă din pricina asocierii gustul ei cu stricăciunea și degradarea mortului pentru care s-a făcut coliva. Dar între noi creștinii să nu fie așa! Fiecare obiect liturgic al Bisericii și fiecare materie folosită ca mod de transmitere a sfințeniei (apa, pâinea, grâul, busuiocul, vinul, etc.) sunt în complexitatea lor simboluri ale Învierii, ale bucuriei vieții veșnice și nicidecum ale morții.

Deci nu uitați să preparați colivă și s-o aduceți la biserică:

- la înmormântarea celor dragi;
- la parastasele celor adormiți (3 zile, 9, 40, un an, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ani, etc.);
- la marile sărbători ale Bisericii, la praznicele împărăiești sau la zilele de pomenire ale sfinților a căror nume îl purtăm.

Coliva nu este doar un obicei, coliva este parte din viața creștinilor.